ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ
της 17ης Δεκεμβρίου 1970*

Στην υπόθεση 35/70,

που έχει ως αντικείμενο αίτηση της Commission de première instance du contentieux de la sécurité sociale de la mutualité sociale agricole του Κάτω Ρήνου προς το Δικαστήριο, κατ' εφαρμογή του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΟΚ, με την οποία ζητείται στο πλαίσιο της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του παραπέμποντος δικαστηρίου, μεταξύ

S. A. R. L. Manpower, περιφερειακό κέντρο Στρασβούργου,

και

Caisse Primaire d'assurance maladie του Στρασβούργου,

η έκδοση προδικαστικής αποφάσεως ως προς την ερμηνεία του άρθρου 13 α του κανονισμού 3 του Συμβουλίου ΕΟΚ, της 25ης Σεπτεμβρίου 1958, περί της κοινωνικής ασφαλίσεως των διακινουμένων εργαζομένων, όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό 24/64 της 10ης Μαρτίου 1964,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ,

συγκείμενο από τους R. Lecourt, πρόεδρο, A. M. Donner και A. Trabucchi (εισηγητή), προέδρους τμήματος, R. Monaco, J. Mertens de Wilmars, P. Pescatore και H. Kutscher, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: A. Dutheillet de Lamothe
γραμματέας: A. Van Houtte

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

(το μέρος που περιέχει τα περιστατικά παραλείπεται)

Σκεπτικό

1 Με διάταξη της 17ης Ιουνίου 1970, που περιήλθε στη γραμματεία του Δικαστηρίου στις 20 Ιουλίου 1970, η Commission de première instance du contentieux de la sécurité sociale et de la mutualité sociale agricole du Bas-Rhin υπέβαλε στο Δικαστήριο ερώτημα δυνάμει του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΟΚ σχετικά με το αν επιχείρηση που ασκεί δραστηριότητα ανάλογη με τη δραστηριότητα της Sàrl Manpower μπορεί να επικαλεσθεί τις διατάξεις του άρθρου 13 α του κανονισμού 3 του Συμβουλίου ΕΟΚ, της 25ης Σεπτεμβρίου 1958, όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό 24/64 του Συμβουλίου ΕΟΚ, της 10ης Μαρτίου 1964.

2 Στόχος του ερωτήματος αυτού είναι να διευκρινιστεί, αν βαρύνει το γαλλικό ταμείο ασθενείας η υποχρέωση αποδόσεως των ιατρικών δαπανών εξαιτίας ατυχήματος, το οποίο υπέστη εργάτης — που προσελήφθη από τη Manpower — όταν εργαζόταν σε εργοτάξιο στη Γερμανία, όπου τον είχε στείλει η εν λόγω εταιρία.

3 Από το φάκελο που προσκομίστηκε στο Δικαστήριο προκύπτει ότι το υποβληθέν ερώτημα αφορά επιχείρηση που ασκεί τη συνήθη δραστηριότητά της σε ένα κράτος μέλος και η οποία, σύμφωνα με τους γενικούς συμβατικούς της όρους, προσλαμβάνει εργαζόμενους για να τους «αποσπά» σε άλλες επιχειρήσεις προκειμένου να καλύπτει προσωρινές ανάγκες σε ειδικευμένο προσωπικό.

4 Για το σκοπό αυτό η επιχείρηση συνάπτει με το εν λόγω προσωπικό σύμβαση εργασίας που ορίζει τα αμοιβαία δικαιώματα και τις υποχρεώσεις μεταξύ αυτής και των προσωρινά εργαζομένων σχετικά με την εργασία που πρέπει αυτοί να εκτελούν στις επιχειρήσεις που τους χρησιμοποιούν.

5 Ναι μεν, σύμφωνα με τη σύμβαση αυτή, κάθε προσωρινά εργαζόμενος υποχρεούται να τηρεί τους όρους εκτελέσεως της εργασίας και την πειθαρχία που επιβάλλονται από τον εσωτερικό κανονισμό της επιχειρήσεως, στην οποία αποστέλλεται, από την εξέταση όμως του φακέλου προκύπτει ότι το γεγονός αυτό

δεν επηρεάζει τη σχέση εξαρτήσεως του εργαζομένου από την επιχείρηση που τον προσέλαβε.

6 Συνεπώς η τελευταία αυτή επιχείρηση αποτελεί την πηγή των διαφόρων εννόμων σχέσεων, γιατί είναι συμβαλλόμενο μέρος συγχρόνως στη σύμβαση με τον εργαζόμενο και στη σύμβαση με την επιχείρηση που τον χρησιμοποιεί.

7 Έτσι διαγράφεται το νομικό πλαίσιο, μέσα στο οποίο πρέπει να κριθεί το υποβληθέν ερώτημα.

8 Το άρθρο 13 α του κανονισμού 3, του οποίου ζητείται η ερμηνεία, προβλέπει την περίπτωση «μισθωτού ή εξομοιούμενου προς αυτόν που βρίσκεται στην υπηρεσία επιχειρήσεως που έχει στο έδαφος ενός κράτους μέλους εγκατάσταση, στην οποία αυτός υπάγεται κανονικά και η οποία τον αποσπά στο έδαφος άλλου κράτους μέλους προς εκτέλεση εργασίας για λογαριασμό της».

9 Η διάταξη αυτή ορίζει ότι σε τέτοια περίπτωση ο εργαζόμενος εξακολουθεί «να υπόκειται στη νομοθεσία του πρώτου κράτους μέλους, σαν να εξακολουθούσε να απασχολείται στο έδαφός του, υπό τον όρο ότι η προβλεπόμενη διάρκεια της εργασίας που πρέπει να εκτελέσει δεν υπερβαίνει τους δώδεκα μήνες και ότι ο εργαζόμενος αυτός δεν αποστέλλεται σε αντικατάσταση άλλου εργαζομένου, του οποίου έληξε η περίοδος αποσπάσεως».

10 Η εξαίρεση από το άρθρο 12 του ίδιου κανονισμού, την οποία ορίζει το άρθρο 13 α, έχει ως στόχο να υπερνικήσει τα εμπόδια που θα μπορούσαν να παρεμβληθούν στην ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων και να διευκολύνει την οικονομική διείσδυση, αποφεύγοντας συγχρόνως τις διοικητικές περιπλοκές για τους εργαζόμενους, τις επιχειρήσεις και τους οργανισμούς κοινωνικής ασφάλισης.

11 Αν έλειπε η εξαίρεση αυτή, μία επιχείρηση με έδρα στο έδαφος ενός κράτους μέλους θα ήταν αναγκασμένη να ασφαλίζει τους εργαζόμενους σ' αυτήν, που κανονικά θα υπόκειντο στη νομοθεσία περί κοινωνικής ασφαλίσεως του κράτους αυτού, στο σύστημα κοινωνικής ασφάλισης άλλων κρατών μελών, όπου οι εργαζόμενοι αποστέλλονται για να προσφέρουν εργασία για σύντομο διάστημα.

12 Ο εργαζόμενος θα αδικείτο άλλωστε συχνά, επειδή γενικά οι εθνικές νομοθεσίες δεν χορηγούν για σύντομα διαστήματα ορισμένες κοινωνικές παροχές.

13 Υποστηρίζεται ότι, εφόσον η επιχείρηση έχει ως αντικείμενο όχι την εκτέλεση εργασιών, αλλά την πρόσληψη εργαζομένων, με σκοπό να τους θέτει, έναντι αμοιβής, στη διάθεση άλλων επιχειρήσεων, δεν μπορεί η αποστολή εργαζομένων σε επιχειρήσεις που βρίσκονται σε άλλα κράτη μέλη να εξομοιώνεται με την απόσπαση εργαζομένων στο εξωτερικό που προβλέπεται από το άρθρο 13 α του κανονισμού 3.

14 Το γεγονός και μόνο ότι ένας εργαζόμενος προσελήφθη για να εργασθεί στο έδαφος άλλου κράτους μέλους από εκείνο, στο οποίο έχει την έδρα της η επιχείρηση που τον απασχολεί, δεν αρκεί για να αποκλείσει την εφαρμογή στον εργαζόμενο αυτό των διατάξεων του προαναφερθέντος άρθρου 13 α.

15 Εφόσον η επιχείρηση που προσλαμβάνει τον εργαζόμενο ασκεί δραστηριότητα στο κράτος μέλος, όπου έχει την έδρα της, το άρθρο 13 α εφαρμόζεται, επειδή ο εργαζόμενος υπάγεται στην επιχείρηση αυτή, χωρίς να χρειάζεται να ερευνηθεί αν αντικείμενο της επιχείρησης αυτής είναι ή όχι η εκτέλεση εργασιών.

16 Η αναφορά, την οποία κάνει το άρθρο 13 α στην επιχείρηση που έχει έδρα στο κράτος, όπου εδρεύει και η επιχείρηση στην οποία υπάγεται ο εργαζόμενος, έχει κυρίως ως στόχο την εφαρμογή της διάταξης αυτής μόνο στους εργαζόμενους που έχουν προσληφθεί από επιχειρήσεις που ασκούν κατά κανόνα τη δραστηριότητά τους στο έδαφος του κράτους, όπου έχουν την έδρα τους.

17 Στο νομικό πλαίσιο της υπό κρίση περιπτώσεως μόνος εργοδότης είναι η επιχείρηση που έχει προσλάβει τους εργαζόμενους.

18 Το ότι η σχέση εξαρτήσεως μεταξύ του εργαζόμενου και ενός τέτοιου εργοδότη εξακολουθεί καθόλη τη διάρκεια της απασχολήσεως, προκύπτει κυρίως από το γεγονός ότι ο εργοδότης αυτός καταβάλλει το μισθό και μπορεί να απολύσει τον εργαζόμενο για πταίσματα κατά την εκτέλεση της εργασίας του στην επιχείρηση που τον απασχολεί.

19 Η επιχείρηση που τον απασχολεί, αφετέρου, είναι οφειλέτης όχι έναντι του εργαζόμενου, αλλά μόνον έναντι του εργοδότη του.

20 Πρέπει, συνεπώς, να γίνει δεκτό ότι ο εργαζόμενος αυτός εκτέλεσε, κατά την έννοια του προαναφερθέντος άρθρου 13 α, στην επιχείρηση που τον χρησιμοποιεί εργασία, για λογαριασμό της επιχείρησης που τον προσέλαβε.

21 Η ερμηνεία αυτή, εξάλλου, συμβιβάζεται με τους προαναφερθέντες στόχους.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ,

έχοντας υπόψη τα διαδικαστικά έγγραφα,

αφού άκουσε την έκθεση του εισηγητή δικαστή, τις προφορικές παρατηρήσεις των διαδίκων της κύριας δίκης και της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, καθώς και τις προτάσεις του Γενικού Εισαγγελέα,

έχοντας υπόψη τη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας και ιδίως τα άρθρα 48, 51 και 177, τον κανονισμό 3 του Συμβουλίου ΕΟΚ, της 25ης Σεπτεμβρίου 1958 περί κοινωνικής ασφαλίσεως των διακινουμένων εργαζομένων, όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό 24/64, της 10ης Μαρτίου 1964, και ιδίως τα άρθρα 12 και 13 α, το Πρωτόκολλο περί του Οργανισμού του Δικαστηρίου της ΕΟΚ και τον κανονισμό διαδικασίας του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων,

κρίνοντας επί του ερωτήματος που του υπέβαλε με απόφαση της 17ης Ιουνίου 1970 η Commission de première instance du contentieux de la sécurité sociale et de la mutualité sociale agricole du Bas-Rhin, αποφαίνεται:

Οι διατάξεις του άρθρου 13 α του κανονισμού 3 του Συμβουλίου ΕΟΚ περί της κοινωνικής ασφαλίσεως των διακινουμένων εργαζομένων εφαρμόζονται στον εργαζόμενο που προσελήφθη από επιχείρηση που ασκεί τη δραστηριότητά της σε ένα κράτος μέλος και ο οποίος εισπράττει το μισθό του από την επιχείρηση αυτή και εξαρτάται από αυτή ιδίως σε περίπτωση πταίσματος και απολύσεως, παρέχει δε, για λογαριασμό της επιχειρήσεως αυτής, για ένα διάστημα εργασία σε άλλη επιχείρηση σε άλλο κράτος μέλος.

Δημοσιεύτηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 17 Δεκεμβρίου 1970.

Lecourt Donner Trabucchi Monaco

Mertens de Wilmars Pescatore Kutscher

Δημοσιεύθηκε στο Λουξεμβούργο στις 17 Δεκεμβρίου 1970.

Ο Γραμματέας
A. van Houtte

Ο Πρόεδρος
R. Lecourt